

han var rädd att den allmänna rättsmedvetandet skulle vara emot ett för specialpreventivt system. Är just en sådan benägenhet att konservativt hålla fast vid ett gammalt system ytterst politiskt? Man skall komma ihåg att termen »allmän rättsmedvetande« kan förstås på många olika sätt och många gånger tolkas den på det politiskt ändamålsänligaste sättet. Att hålla fast vid försoningstanken torde inte heller vara opolitiskt. På bakgrunden ligger ju ofta helt enkelt viljan att hålla sanktionsnivån »tillräckligt« hög.

En möjlig hypotes skulle vara att anta att de straffrättsliga ändringarna hade något att göra med kriminalpolitiken i övrigt, t ex den sanktionsnivån som ville upprätthållas. Det skulle ha varit bra som Häthén hade på något sätt ställt ändringarna i relation till den övriga strafflagstiftningen och kontrollpolitiken. Så kunde man kanske ha fått mera djupgående resultat.

Ännu några ord om den del av boken som gäller Finland. Den är beklagligt ytlig. Detta är nog förstäelig, eftersom författaren enbart har kunnat ytnyttja det svenskspråkiga materialet. Texten som den nu står är i alla fall litet löslig och t o m missvisande. Om man t ex läser Allan Serlachius texter mera noggrant, märker man att han inte inställde utan förbehåll till den sociologiska skolan. Den klassiska elementen stod kvar i Serlachius teori även efter han hade blivit intresserad av den sociologiska skolan. Inte heller är det helt riktigt att säga att de relativa teorierna skulle ha »brutit igenom« i Finland. Den klassiska skolans dominans var nämligen aldrig riktigt hotad i Finland.

I trots av sina brister ritar Häthéns bok en exakt bild av de positivistiska riktingarnas position i början av 1900-talet. Likaså blir vissa klichéartade uppfattningar korrigerade. Den sociologiska skolans betydelse såväl i vetenskapen som i lagstiftningen visar sig vara mindre än hittills har vanligen antagits. Ytterst betydelsefullt är också det konstaterande att i en konflikt-situation är de praktiska målen ofta viktigare än den teoretiska renheten. Häthéns bok gör det lättare att förstå många av dagens teoretiska stridigheter i den nordiska kriminalpolitiken.

Heikki Pihlajamäki

Helsingfors Universitet

Ny litteratur

Jan Ahlberg: Inkapacitering. Effekter vid förändrade strafftider. Brå-rapport 1990:7. Stockholm ISBN 91-38-12452-1. 31 s.

Agnete Andersen & Ruth Nielsen: Ligestillingslovene. Jurist- og Økonomforbundets Forlag Kbh. 1990. ISBN 87-574-4521-4. 270 s.

Dan Andersen & Kim Nygaard: Moral og ansvar. Den kvalitative forpligtelse. Børsens bogklub Kbh. 1990. ISBN 87-7553-280-8. 164 s.

Ole Andresen, Terje Bryn & Bjørn Engstrøm: Bilansvaret. Tano Oslo 1990. ISBN 82-518-2837-6. 195 s.

Ellen Margrethe Basse & Vibeke Jensen (red.): Regulering og styring II - til fornyelse af den juridiske teori og metode. G. E. C. Gad Kbh. 1990. ISBN 87-12-02039-7. 200 s.

Olov Berggren: Österåkerprojektet. Kriminalvårdsstyrelsen Rapport 1990:2. ISSN 0280-5669. 56 s.

Frey Björllingsson: Kvinnorna och Rättvisan. En framställning grundad i huvudsak på Uppsala kämnersrätts dombok åren 1815-1838. Iustus Förlag Uppsala 1990. ISBN 91-7678-163-1. 90 s.

- A. Cachet: *Politie en sociale controle*. Over het effect van politie-optreden. Een vergelijkend onderzoek naar verkeersdelicten, gezinsgeweld en drugsgebruik. Gouda Quint Arnhem 1990. ISBN 90-6000-697-6. xv + 368 s.
- Rochard Clutterbuck: *Terrorism, Drugs & Crime in Europe after 1992*. Routledge London 1990. ISBN 0-415-05443-5/-05843-0 (Pb). xx + 231 s. £40.00/£10.99.
- Ellen S. Cohn & Susan O. White: *Legal Socialization. A Study of Norms and Rules*. Springer-Verlag New York 1990. ISBN 0-387-97213-7. xi + 224 s. DM 98,00.
- Creating Choices*. Report of the Task Force on Federally Sentenced Women. Correctional Service of Canada, Ottawa 1990. ISBN 0-662-57880-5. 158 s.
- Edwin J. Delattre: *Character and Cops*. Ethics in Policing. American Enterprise Institute for Public Policy Research, Washington, D.C. 1989. ISBN 0-8447-3685-6 (library binding)/-3686-4 (pbk.). xviii + 246 s. \$32.50/15.25.
- Lars Dolmén (Ed.): *Crime Trends in Sweden*. Brå & Allmänna Förlaget 1990. ISBN 91-38-12419-X. 125 s.
- Edward Donnerstein, Daniel Linz & Steven Penrod. The Free Press New York 1987. ISBN 0-02-907521-1. xiv + 274 s. \$24.95.
- Loraine Gelsthorpe & Allison Morris (Ed.): *Feminist Perspectives in Criminology*. Open University Press Milton Keynes 1990. ISBN 0-335-09932-7. xiii + 214 s. £32.50 (hb.)/£10.99 (pbk.).
- Klaus Geppert & Diether Dehnicke (Hrsg.): *Gedächtnisschrift für Karlheinz Meyer*. Walter de Gruyter Berlin 1990. ISBN 3-11-012415-7. DM 418,00.
- Penny Green: *The Enemy Without*. Policing and class consciousness in the miners' strike. Open University Press, Milton Keynes 1990. ISBN 0-335-09273-X. xvii + 235 s. £10.99 (pbk)/£32.50 (hb).
- Alex E. Hansen: *Bittersøde nødder*. En fortælling om skyld og skam. Dansk lærerforeningen Kbh. 1990. ISBN 87-7704-160-7.
- Astrid Holgerson: *Fakta i målet - vitnespsykologins bidrag vid bedömning av sakfrågan i enskilda rättsfall*. Pedagogiska institutionen, Stockholms Universitet 1990. ISBN 91-7146-803-X. 145 s. + Bilagor. (Akad. avh.).
- Tony Jefferson: *The case against paramilitary policing*. Open University Press, Milton Keynes, Philadelphia 1990. ISBN 0-335-09326-4/-09325-6 (Pbk.). xiv + 161 s. £27.50/£10.99.
- Urs Kindhäuser: *Gefährdung als Straftat*. Rechtstheoretische Untersuchungen zur Dogmatik der abstrakten und konkreten Gefährdungsdelikte. Vittorio Klostermann Frankfurt a/M 1989. ISBN 3-465-01862-1. 399 s. DM 98,00 (Ln.)/88,00 (Kart.).
- Aarne Kinnunen: *Esitutkinta suurehkossa kaupungissa*. Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos Helsinki 1990. ISBN 951-704-130-6. 146 s. (Pre-Trial Investigation in a Large Finnish City During 1988).
- Hannu Tapani Klami: *Rätt och sanning*. Ett bevisteoretiskt symposium i Uppsala ... Iustus förlag Uppsala 1990. ISBN 91-7678-170-4. 117 s. 150 s.kr.
- Ida Koch: *När ungerna blir unge*. Gyldendal Kbh. 1989. ISBN 87-00-72672-9. 174 s.
- Lars Krantz & Martina Ehleben: *Intagna narkotikamissbrukare under budgetåret 1989/90*. Kriminalvården Rapport 1990:4. ISSN 0280-5669. 38 s.
- Kriminalistisk Institut Københavns Universitet Årsberetning 1990*. ISBN 87-89091-29-9. 150 s.
- Britta Kyvsgaard, Annika Snare & Preben Wilhjelm (Red.): *Forebyggelsens veje og vildveje*. Kriminalistisk Instituts stecilserie nr. 58. Kbh. 1990. ISBN 87-89091-30-2. 198 s.
- Jukka Lindstedt: *Esitutkinta keskisuuressa nimismiespiirissä*. Oikeuspoliittinen tutkimuslaitos Helsinki 1990. ISBN 951-704-129-2. 99 s. (Criminal Investigation in a middle-sized Finnish town).
- Peter L. Martens: *Sexualbrott mot barn*. Beskrivning av de misstänkta brotten. Brå-rapport 1990-6. ISBN 91-38-12462-9. 98 s.
- Alvar Nelson: *Kriminalpolitik och ingripanden vid brott*. Iustus förlag Uppsala 1990. ISBN 91-7678-173-9. 237 s.
- Nils Nygaard: *Bilansvar*. Ama Mater Forlag Bergen. ISBN 82-419-0051-1. 488 s.
- Ivan Rod: *Smertens børn*. Om dreng og seksuelt misbrug. Dansk lærerforeningen Kbh. 1990. ISBN 87-7704-160-7.

- Jerzy Sarnecki: Social anpassning och samhällssyn.* Uppföljning av 1956 års klientelundersökning. Brå-rapport 1990:4. ISBN 91-38-12447-5. 73 s.
- Jørgen Røjel: Fra anarki til hysteri.* Dansk miljøpolitik 1960-90. Samleren Kbh. 1990. ISBN 87-568-0983-2. 247 s. D.kr. 148,00.
- Ole Schiørring & Bodil Møller Knudsen: Tugt og tremmer.* Fængselsmuseet uden for murene. Horsens Museum 1990. ISBN 87-980808-3-0. 56 s.
- Joe Sim: Medical power in prisons.* The prison medical service in England 1774-1989. Open University Press, Buckingham 1990. ISBN 0-335-15183-3. xii + 212 s. £32.50 (hardback)/£10.99 (paperback).
- Sourcebook of Criminal Justice Statistics 1989.* U.S. Department of Justice, Washington D.C. xxii + 725 s.
- Straffelovrådets betænkning om samfundstjeneste.* Delbetænkning II om sanktionsspørgsmål. Betænkning nr. 1211, Kbh. 1990. ISBN 87-503-8740-5. 202 s. + bilag.
- Strafrecht.* Tilslaget komplet liste over tysksprogede bøger m.m., som er i handelen, fra Schweitzer Sortiment, Postfach 37 01 04, D-8000 München 37.
- Colin Sumner (Ed.): Censure, Politics and Criminal Justice.* Open University Press, Buckingham 1990. ISBN 0-335-15189-2/-15188-4 (pbk.) £32.50/£10.99. xii + 196 s.
- Ditlev Tamm: Retshistorie.* Bind 1: Dansk retshistorie. Jurist- og Økonomforbundets Forlag Kbh. 1990. ISBN 87-574-5072-2. 295 s.
- Cynthia Crosson Tower: Understanding Child Abuse and Neglect.* Allyn and Bacon Boston 1989. ISBN 0-205-11767-8. xiv + 402 s. \$31.75.
- Per-Olof H. Wikström (Red.): Brott och Åtgärder mot Brott i Stadsmiljön.* Brå, Almänna förlaget Stockholm 1990. ISBN 91-38-12461-0. 274 s.
- Äldre bilförarens olyckor i korsningar.* Detaljanalys av polisens olycksmaterial. Nordisk Trafiksikkerheds Råd, Studentlitteratur Lund 1990. ISSN 0105-1962. 169 s. + bilag.
- Inge Behrendorff, Inger Marie Bernhoft & Jørgen Christiansen: Spritkørsel i Danmark.* Hvem, hvor meget og hvornår. Rådet for Trafiksikkerhedsforskning Kbh. 1990. ISBN 87-7327-025-3. 111 s. 100 d.kr.
- Betænkning om Retslægerådet.* Nr. 1196. Justitsministeriet Kbh. 1990. ISBN 87-503-8427-9. 179 s.
- Wenche Blomberg: For døve ører.* Vold- og maktforene, psykiatrien og den store taushetsplikt. Gyldendal Norsk Forlag Oslo 1990. ISBN 82-05-19126-3. 100 s.
- Anders Dahl, Henning Jensen, Steffen Jöhncke, Lissi Rolandsen & Kai Vorf: Træk af den mandlige prostitution.* Projektgruppen, Kommunehospital, Kbh. 1990. ISBN 87-983402-0-4. 347 s.
- Lars Dolmén: Brottsutvecklingen 1989.* Brå-rapport 1990:9. ISBN 91-38-12466-1. 128 s.
- Lisbeth Eklund: När man misstänkar sexualbrott mot barn.* Redovisning och rekommendationer. Brå-rapport 1990-8. ISBN 91-38-12474-2. 121 s.
- Burt Galaway & Joe Hudson (Ed.): Criminal Justice, Restitution, and Reconciliation.* Criminal Justice Press, Monsey, New York 1990. ISBN 0-9606960-6-7. viii + 236 s. \$25.
- Mats Hille: Droger och disciplin.* En fallstudie av narkomanvård i Malmö. ISBN 91-7924-0550. 200 s.
- Kimberly L. Kempf (Ed.): Measurement Issues in Criminology.* Springer-Verlag New York 1990. ISBN 0-387-97260-9. xviii + 275 s. 68,00 DM.
- Günter Kohlmann: Die strafrechtliche Verantwortlichkeit des GmbH-Geschäftsführers.* C. F. Müller Heidelberg 1990. ISBN 3-8114-4490-5. xxiv + 320 s. 148,00 DM.
- A. Vinding Kruse: Advokatansvaret.* 6. udg. Jurist- og Økonomforbundets forlag, Kbh. 1990. ISBN 87-574-0356-2. 185 s.
- Gregor Kutsch: Auslieferung und sonstige Rechtshilfe in strafrechtlichen Angelegenheiten.* Völkerrechtliche Übereinkommen und Verträge/IRG. Textausgabe mit staaten-spezifischen Kurzhinweisen. R. v. Decker's Verlag, G. Schenk Heidelberg 1990. ISBN 3-7685-2790-5. viii + 576 s. 48,00 DM.
- Poul Lodberg: Strafdømming i sager vedrørende røveri 1989-90.* Dommerforeningens Doms-oversigter. Jurist- og Økonomforbundets Forlag Kbh. 1990. 47 s.

- Tim May: Probation: Politics, Policy and Practice.* Open University Press, Milton Keynes 1991. ISBN 0-335-09377-9. xi + 212 s. \$10.99 (pb.), \$32.50 (hb.).
- Hans-Gerd Meine: Die Strafzumessung bei der Steuerhinterziehung.* C. F. Müller Heidelberg 1990. ISBN 3-8114-4690-8. ix + 106 s. 64,00 DM.
- Elmar Müller: Verteidigung in Strassenverkehrssachen.* 4. Auflage. Decker & Müller Heidelberg 1990. ISBN 3-8226-1190-5. xiv + 251 s. 44,00 DM.
- Johs. Nehm, Søren Thorning & Michael von Magnus: Lægeloven.* Jurist- og Økonomforbundets Forlag Kbh. 1990. ISBN 87-574-2322-9. 273 s.
- Jørgen Nørgaard & Hans Henrik Vagner: Lærebog i erstatningsret.* Jurist- og Økonomforbundets Forlag, Kbh. 1990. ISBN 87-574-0751-7. 332 s. 240 d.kr.
- Hanna Olsson: Catrine och rättvisan.* Carlsson Bokförlag Stockholm 1990. ISBN 91-7798-3513. 221 s.
- Carl Persson & Anders Sundelin: Utan omsvöp.* Norstedts Förlag Stockholm 1990. ISBN 91-1-893462-5. 477 s.
- Rapport från 32. nordiska forskarseminariet i Marstrand, Sverige 1990.* Nordiska Samarbetsrådet för Kriminologi, Stockholm 1990. 2 + 208 s.
- Lars Adam Rehof & Tyge Trier: Menneskeret.* Jurist- og Økonomforbundets Forlag Kbh. 1990. ISBN 87-574-5640-2. 688 s.
- Retslægerådets årsberetning 1988.* Kbh. 1990. ISBN 87-503-8462-7. 141 s. (Efter en 20-årig pause udgiver det danske retslægeråd på ny trykte årsberetninger. Heri findes også gennemgange af konkrete sager).
- Straffelovrådets betænkning om samfundstjeneste nr. 1211.* Kbh. 1990. ISBN 87-503-8740-5. 202 s. + bilag.
- Gösta Westerlund: Våld mot tjänsteman och andra närbesläktade brott enligt 17 kap 1-5 §§ brottsbalken.* Juristförlaget i Lund 1990. ISBN 91-544-2071-7. 402 s.
- Preben Wilhjelms: Vor retskulturelle arv – og hvordan vi forvalter den.* Vindrose, Kbh. 1991. ISBN 87-7456-411-0. 117 s. 70 d.kr.